

Vergaderjaar 2002–2003

26 631

Modernisering AWBZ

Nr. 52

BRIEF VAN DE STAATSSECRETARIS VAN VOLKSGEZONDHEID, WELZIJN EN SPORT

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal

Den Haag, 26 juni 2003

Aanleiding

Tijdens het Algemeen Overleg van 25 juni 2003 over de modernisering van de AWBZ heb ik ook met u gesproken over het verblijf van niet-geïndiceerde partners in een verzorgingshuis. Ik heb u daar eerder op 5 juni 2003 over ingelicht.

De vraag is hoe het staat met de regeling die ik eerder heb aangekondigd voor mensen die zonder indicatie samen met hun partner in een verzorgingshuis willen gaan wonen. Ik ben hierover in gesprek met de koepelorganisatie Arcares en de cliëntenorganisaties CSO en LOC. Met laatstgenoemde partijen praat ik vanmiddag nog. Om dit overleg zorgvuldig te kunnen voeren kan ik u nu daarom geen definitief uitsluitel geven; ik kom op de definitieve regeling terug zodra het overleg met hen is afgerond. Wel ben ik bereid aan te geven hoe ik de oplossing zie.

«Historische situaties»

Het gaat om twee verschillende situaties voor: vóór en ná 1 april 2003, de datum dat de modernisering van de AWBZ van kracht is geworden. Sinds die datum mag een niet-geïndiceerde partner niet meer op kosten van de AWBZ met zijn wel voor verblijf geïndiceerde echtgenoot in een verzorgingshuis wonen. Arcares en ZN maken thans een regeling waar de mogelijkheid van eigen betaling door de niet-geïndiceerde partner in besloten ligt; ik kom daarop terug nadat het overleg met de betrokken partijen is afgerond.

Achtergebleven niet-geïndiceerde partners

Onduidelijk blijft nog wat er moet gebeuren met mensen die zonder indicatie op 1 april 2003 al in het verzorgingshuis woonden nadat eerder hun partner was overleden. Formeel mogen zij op grond van de nieuwe AWBZ niet blijven. Deze mensen hebben echter na het overlijden van hun

partner nooit gehoord dat zij niet langer op kosten van de AWBZ daar mochten verblijven. Zij hebben er dus ook al tijden geen enkele actie ondernomen om zelfstandige huisvesting te vinden. U hebt in het Algemeen Overleg aangedrongen op souplesse voor deze «historische situatie». Ik ben van mening dat er in hun feitelijke situatie geen wijziging moet worden gebracht. Daarom ben ik bereid voor deze mensen een generaal pardon toe te passen en toe te staan dat zij op de oude voet, dus voor rekening van de AWBZ, in het verzorgingshuis kunnen blijven.

Opgenomen echtparen

Voor de vóór 1 april 2003 reeds opgenomen echtparen waarvan slechts één van de partners over een indicatie voor verblijf beschikt, het gaat dan overigens om 1 170 van de 5 936 echtparen die in verzorgingshuizen verblijven, en waarvan op enig moment de partner komt te overlijden ben ik ook bereid toe te staan dat de achterblijvende partners na het overlijden van hun echtgenoot op kosten van de AWBZ mogen verblijven op een éénpersoonsappartement.

Mensen vóór 1 april 2003 geïndiceerd die op een wachtlijst staan

Voor de mensen die vóór 1 april 2003 zijn geïndiceerd en op een wachtlijst staan geldt dat zij beiden op kosten van de AWBZ samen in het verzorgingshuis mogen wonen, maar voor deze situaties geldt: als de geïndiceerde partner komt te overlijden of verhuist naar een verpleeghuis dan kan de achterblijvende partner zonder indicatie niet in het verzorgingshuis blijven. Voor hen zal in de zorgovereenkomst een bepaling moeten worden opgenomen die dit regelt.

Mensen die na 1 april zijn geïndiceerd

Echtparen waarvan een van de echtelieden ná 1 april 2003 is geïndiceerd en die zijn opgenomen of op een wachtlijst staan, kunnen voldoende op de hoogte zijn van de wijziging in de AWBZ: voor hen geldt de nieuwe regeling waar nu de laatste hand aan wordt gelegd. Dat betekent dat zij al bij opname in het verzorgingshuis vooraf akkoord gaan met een eventueel vertrek uit het verzorgingshuis (na het overlijden van de partner) zodra dat mogelijk is. Heeft iemand inmiddels een indicatie, dan mag hij of zij vanzelfsprekend op grond van de AWBZ in het verzorgingshuis blijven wonen.

Nieuwe regeling

Arcares heeft uw Kamer op 24 juni 2003 een stuk gestuurd over de richting die Arcares en ZN kiezen voor de regeling van de partneropname. Zoals gezegd loopt het overleg nog en licht ik u hier na gereedkoming inhoudelijk uitvoeriger over in.

Ik kan u nu alvast wel zeggen dat die regeling geheel in lijn is met de wens van Uw Kamer om te voorkomen dat partners op hoge leeftijd gedwongen zijn gescheiden te gaan leven als één van de twee in het verzorgingshuis wordt opgenomen. Er wordt daarom in de zorgovereenkomst die wordt gesloten voor de geïndiceerde partner een paragraaf gewijd aan het verblijf van diens partner voor eigen rekening. Daarbij is geen sprake van huur, maar van meegebruik van een appartement en de daarbij behorende servicekosten (elektra, verzekeringen, etcetera) en van het eventueel afnemen van een pakket zorg van het verzorgingshuis (maaltijden, verzorging van de was etcetera). Die overeenkomst legt ook al vast dat de overeenkomst doorloopt tot maximaal drie maanden na het overlijden van de geïndiceerde partner. De niet-geïndiceerde partner moet daar op voorhand mee akkoord gaan en ik

acht dat alleszins redelijk. In de betreffende drie maanden beoordeelt het RIO of de betreffende persoon beschikt over een indicatie voor verblijf en als dat niet het geval is, zal de niet-geïndiceerde oudere vervangende woonruimte zoeken. Het verzorgingshuis helpt daarbij. Uitgangspunt van de regeling is dat een niet-geïndiceerde in principe niet op een AWBZ plaats verblijft : de AWBZ is uitsluitend bestemd voor mensen die daarvoor zijn geïndiceerd. Is er binnen drie maanden niet elders zelfstandige woonruimte beschikbaar, dan zal het verzorgingshuis als maatschappelijk ondernemer de achtergebleven partner niet onmiddellijk op straat zetten. Sterker nog, ik zou dat een disproportionele maatregel vinden. Het verzorgingshuis zal in die gevallen een private huurovereenkomst aanbieden voor beperkte duur, totdat geschikte woonruimte voor handen is.

Ik verwacht hiermee uw vragen beantwoord te hebben en tevens tegemoet te zijn gekomen aan uw wens om voor «oude gevallen» een goede oplossing te bieden.

De Staatssecretaris van Volksgezondheid, Welzijn en Sport,
C. I. J. M. Ross-van Dorp